

Єднання
заради дії

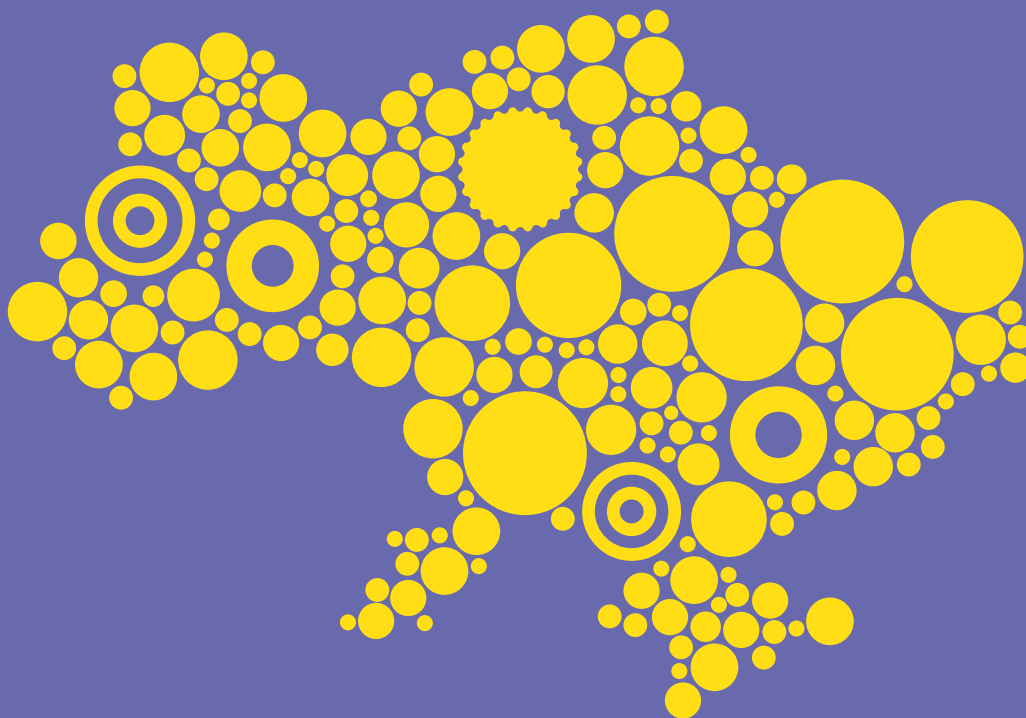
МінРеінтеграції

Міністерство
цифрової трансформації
України

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Право ВПО на отримання публічних послуг не за місцем zareestrovanoogo/zadeklarovanoogo mistsya prozhivannya

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

СКОРОЧЕННЯ:

Порядок

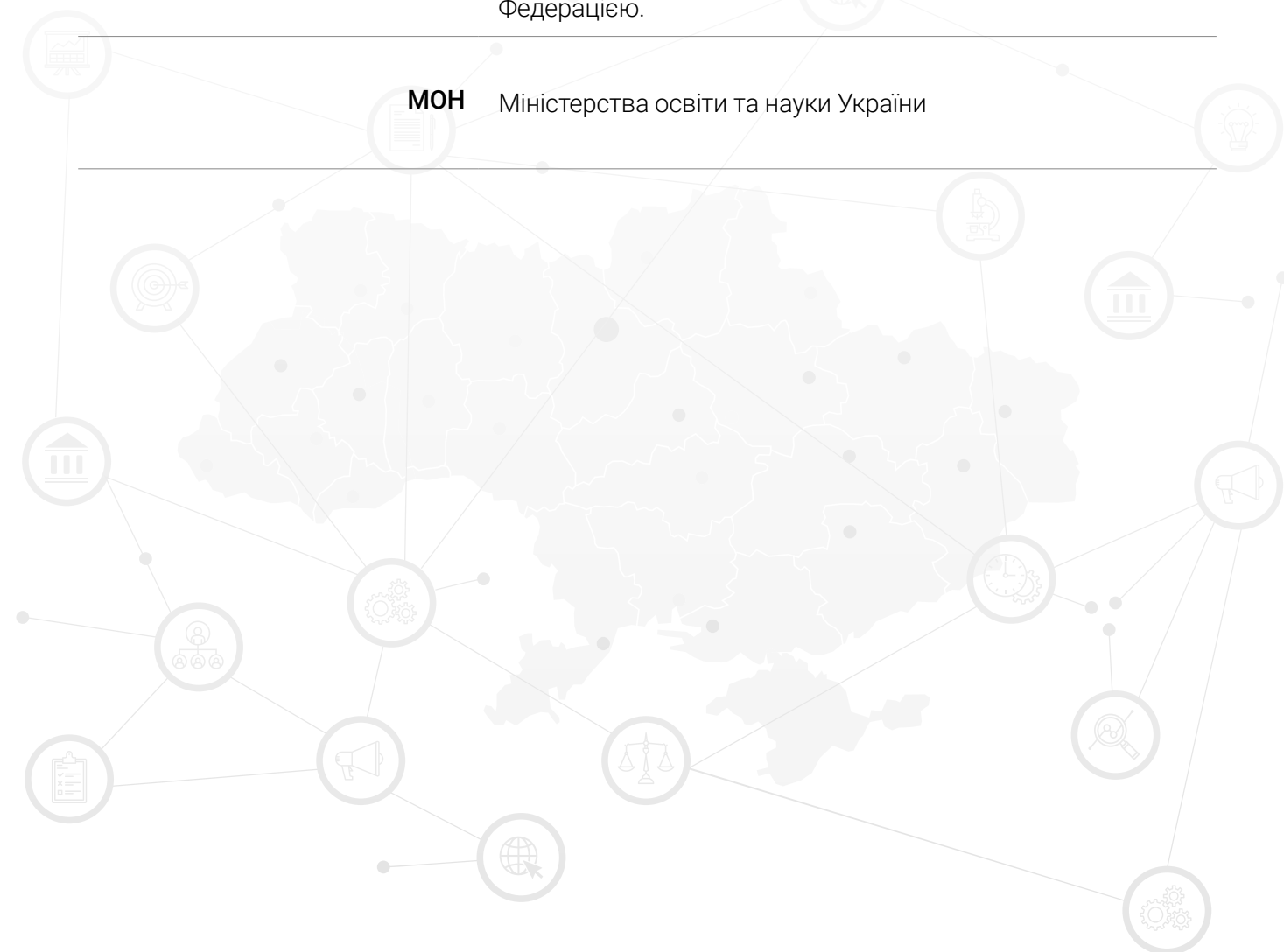
Порядок внесення відомостей про адресу задекларованого/ зареєстрованого місця проживання (перебування), що знаходиться на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, а також на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії

Перелік територій

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, затверджений Мінреінтеграції. [Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2023 року № 309](#) затверджено Перелік територій на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

МОН

Міністерства освіти та науки України

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

ПРАВО НА МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Як отримати первинну медичну допомогу

Звернутися до лікаря на прийом до найближчого медичного закладу, який надає первинну медичну допомогу (інформацію можна отримати за номером 1677).

Також дистанційно можна отримати:

- телефонну консультацію терапевта, педіатра та сімейного лікаря;
- електронний рецепт за програмою «Доступні ліки» та інсулін;
- електронне направлення.
- Важливо! Укласти нову декларацію не обов'язково.

Як отримати вторинну (спеціалізовану) медичну допомогу

Вторинна медична допомога надається:

- незалежно від задекларованого/зареєстрованого місця проживання особи;
- в амбулаторних або стаціонарних умовах лікарями відповідної спеціалізації;
- у плановому порядку або в екстрених випадках.

Така допомога передбачає:

- надання консультації, діагностики, лікування та профілактику хвороб, травм, отруєнь, патологічних і фізіологічних (під час вагітності та пологів) станів;
- направлення пацієнта відповідно до медичних показань для надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги з іншої спеціалізації або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги.

Як отримати лікарські засоби безоплатно або з незначною доплатою за програмою реімбурсації для лікування найбільш поширених в Україні хвороб

- Отримати е-рецепт.
- Звернутися з е-рецептом до будь-якої аптеки, яка має договір із НСЗУ. Дізнатися про найближчу аптеку з «Доступними ліками» можна за номером контакт-центру НСЗУ: 1677. Без прив'язки до місцевості, де цей рецепт був виданий, чи місця проживання пацієнта. Наприклад, якщо е-рецепт виписали в Києві, то лікарські засоби можна отримати у Львові.

ПРАВО НА ОСВІТУ

Зарахування дітей з-поміж ВПО до шкільних та дошкільних закладів освіти відбувається в загальному порядку.

Згідно з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, для того, щоб дитину зарахували до першого класу, один із батьків до 31 травня має подати керівнику закладу необхідні документи. МОН

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

рекомендує в умовах воєнного стану в необхідних випадках приймати заяви батьків та інших законних представників для зарахування дітей, зокрема до 1 та 5 класів, без дотримання терміну 31 травня.

Дитина з-поміж ВПО може здобувати освіту за дистанційною формою в закладі освіти, в якому навчалася раніше, навіть якщо заклад освіти фізично було зруйновано – він все одно може організовувати дистанційне навчання.

Якщо дистанційне навчання у закладі освіти не здійснюється, дитина може продовжити навчання в іншому закладі освіти на території України.

Що для цього потрібно:

- один із батьків, опікунів чи інших законних представників, родичів має подати до закладу освіти відповідну заяву про зарахування (її скановану копію чи фотокопію);
- заява подається особисто, електронною поштою, через месенджер або в інший зручний для заявника спосіб;
- якщо у законних представників є свідоцтво про народження дитини та свідоцтво про її навчальні досягнення, бажано додати до заяви скановані копії чи фотокопії цих документів.

Діти, які перемістилися за кордон, можуть поєднувати навчання дистанційно в українському закладі освіти та в закладі освіти країни перебування.

Відповідно до наказу МОН від 21 серпня 2023 року [№ 1022](#), діти, які виїхали з України через військову агресію РФ й здобувають освіту одночасно в школі країни перебування та Україні можуть навчатися дистанційно в класах окремо визначених закладів освіти (до п'яти на область і місто Київ). У цих класах учні зможуть вивчати тільки предмети українознавчого компонента (від шести годин на тиждень у початковій до восьми в старшій школі). Водночас заклади загальної середньої освіти зараховуватимуть оцінювання з предметів, спільних для закордонних і українських шкіл.

Перелік шкіл, у яких будуть класи для вивчення українознавчого компонента, батьки можуть переглянути [тут](#).

Діти, які вимушено змінили місце проживання і здобували освіту в школах за кордоном, після повернення в Україну зараховуються до закладів загальної середньої освіти, де навчалися до вимушеного переміщення, або в інші заклади загальної середньої освіти України.

При визначенні класу, до якого має бути зарахована дитина, МОН рекомендує враховувати результати попереднього навчання на підставі інформаційної довідки, яка підтверджує навчання в країні перебування.

Бажано, щоб довідка містила таку інформацію:

- ім'я та прізвище, дата та місце народження здобувача;
- назва закладу освіти та період навчання учня в ньому;
- клас навчання;
- перелік предметів із зазначенням кількості навчальних годин і тем, які вивчалися;
- результати навчання;
- система оцінювання, яку використовують в закладі освіти, із зазначенням найвищого та найнижчого балів;
- дата видачі, печатка та підпис керівника закладу освіти.

Деталі: [Офіційний сайт Освітнього омбудсмена України](#).

ПРАВО НА РОБОТУ

Як отримати роботу

Звернутися до територіальних підрозділів центру зайнятості за новим місцем перебування, де людину поставлять на облік і підшукають роботу відповідно до знань, спеціальності та досвіду. Або самостійно знайти вакансію на [Єдиному порталі вакансій](#) або оформити підписку на вакансії через чат-боти у [Telegram](#) та [Viber](#).

Роботодавець, який працевлаштував зареєстрованого безробітного з числа внутрішньо переміщених осіб за направленням центру зайнятості, може отримати компенсацію витрат на оплату його праці.

Деталі: [Державний центр зайнятості](#)

Професійне навчання та надання ваучерів

Служба зайнятості організовує професійне навчання безробітних за робітничими професіями, які користуються попитом на ринку праці. Таке навчання здійснюється на замовлення роботодавця або для самозайнятості особи, коли безробітний планує започаткувати власну справу.

Професійне навчання зареєстрованих безробітних здійснюється за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Служба має власну систему сучасних [центрів професійно-технічної освіти](#). З онлайн графіком формування навчальних груп за професіями та освітніми програмами можна ознайомитись за посиланням.

Після успішного завершення навчання слухачі отримують документ державного зразка про присвоєння відповідної кваліфікації.

Громадяни, які мають професійно-технічну чи вищу освіту, не зареєстровані у службі зайнятості як безробітні, можуть безоплатно отримати від служби зайнятості ваучер на навчання та підвищити свій професійний рівень. Ваучер на навчання дає можливість пройти перепідготовку за робітничими професіями, підвищення рівня освіти, підвищення кваліфікації або спеціалізації та підготовку за спеціальністю для здобуття рівня магістра.

Ваучери видаються окремим [категоріям](#) громадян, зокрема і ВПО, які відповідають певним вимогам за затвердженням Мінекономіки [переліком](#) професій та спеціальностей.

Вартість ваучера не може перевищувати 10-кратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Якщо вартість навчання перевищує цю суму, то роботодавець або фізична особа доплачує різницю самостійно.

Надання грантів ВПО

У рамках реалізації урядового проєкту [єРобота](#) діють грантові програми, якими можуть скористатись ВПО:

- Подання заявок відбувається виключно через Портал Дія. До заяви обов'язково додається бізнес-план щодо започаткування нового або розвитку вже діючого бізнесу. Головною умовою отримання грантів є створення нових робочих місць. Після перевірки на відповідність вимогам та погодження бізнес-проєкту грантові кошти перераховуються на окремий рахунок заявника в уповноваженому банку.

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

- Впродовж трьох років підприємець повертає отриману суму коштів шляхом сплати податків та зборів, передусім за працевлаштованих працівників.

Як отримати допомогу по безробіттю

Для ВПО діє спрощена процедура реєстрації як безробітних. Потрібно звернутися до територіальних підрозділів центру зайнятості за новим місцем перебування або через застосунок Дія.

Як подати заяву про надання/поновлення/призначення статусу безробітного та виплати допомоги по безробіттю

1. Особи, які проживають у безпечних регіонах, можуть:
 - Зареєструватися через портал Дія (послуга “Пенсії, пільги та допомога”).
 - Звернутися особисто до найближчого центру зайнятості, що працює (інформація [на мапі](#) чи в [переліку](#)).
2. ВПО та особи, які перебувають на тимчасово окупованій території або на території, де ведуться бойові дії, можуть подати спрощену заяву через застосунок Дія (послуга “Допомога по безробіттю”).

Особи, у яких не розірвані трудові договори з роботодавцем, для отримання статусу безробітного подають до центру зайнятості [заяву](#) на ім'я роботодавця про припинення трудового договору за визначеною формою. Про це вони повідомляють роботодавця (будь-якими засобами комунікації), центр зайнятості та ПФУ. Датою припинення трудового договору є день, наступний за днем подання такої заяви.

Під час воєнного стану, статус безробітного та допомога надаються особі з першого дня її реєстрації у центрі зайнятості.

ВАЖЛИВО! Призначена в такий спосіб допомога може виплачуватися за умови підтвердження безробітним наміру перебування у статусі безробітного будь-якими засобами комунікації, зокрема електронними, не рідше, ніж один раз на 30 календарних днів.

Призначення допомоги особам, які не мають документів про періоди страхового стажу, трудової діяльності, заробітну плату (дохід, грошове забезпечення), здійснюється на підставі відомостей, наявних у державних реєстрах, інформаційних системах та базах.

До отримання відомостей ВПО, допомога призначається у [мінімальному розмірі](#) який з 31 липня 2023 року становить 2500 грн.

Під час дії воєнного стану тривалість виплати допомоги по безробіттю не може перевищувати 90 календарних днів, крім осіб передпенсійного віку, для яких виплата триватиме до 360 днів

Максимальний розмір допомоги на період воєнного стану не може перевищувати розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня календарного року.

Виплата допомоги припиняється зокрема особам, які перебувають за кордоном понад 30 календарних днів.

Якщо особа не подала оригінали документів під час звернення за отриманням статусу безробітного та допомоги протягом 30 календарних днів (період може бути продовжений з урахуванням поважної причини – в такому випадку документи слід подати на наступний день, після закінчення дії обставин (поважної причини)), після припинення чи скасування воєнного стану така особа має подати до центру зайнятості, в якому була здійснена реєстрація, оригінали таких документів:

- Трудову книжку (цивільно-правовий договір або документ, який підтверджує припинення останнього виду зайнятості). Особа, яка втратила трудову книжку, пред'являє дублікат трудової

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

книжки або довідку архівної установи про прийняття та звільнення з роботи.

- Документ про освіту або його дублікат (за наявності такого документа або дубліката).
- Військово-обліковий документ – для осіб, які звільнилися зі строкової військової служби.

Телефон гарячої лінії Державного центру зайнятості: 0 800 600 288.

ЯК ВНЕСТИ ВІДОМОСТІ ПРО ЗАРЕЄСТРОВАНЕ МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ НА ТОТ

Реєстрація або декларування місця проживання здійснюється виключно органом ради, повноваження якої поширюються на території відповідної територіальної громади ([Постанова КМУ від 7 лютого 2022 року №265](#))

Зареєструвати місце проживання на окупованих територіях неможливо, але можливо внести відомості про нього.

Дія [Порядку](#) поширюється на всіх осіб (в тому числі їх дітей), які мають задеклароване/зареєстроване місце проживання (перебування) на:

- 1) тимчасово окупованих територіях;
- 2) територіях, які включені до [Переліку територій](#) та щодо яких не визначено дату завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації;
- 3) деокупованих територіях (до відновлення функціонування органів реєстрації на них).

Порядок внесення відомостей про адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування)

Коли можна внести відомості	Куди звертатись	Які документи надати	Результат
Під час оформлення або обміну: 1) паспорта громадянина України; 2) паспорта громадянина України для виїзду за кордон; 3) посвідки на постійне проживання; 4) посвідки на тимчасове проживання.	• територіальний орган/ підрозділ ДМС • ЦНАП • ДП «Документ»	• документи, що підтверджують адресу задекларованого/ зареєстрованого місця проживання (перебування); - або • відомості, внесені до документів, що підлягають обміну.	1. внесення відомостей до Єдиного державного демографічного реєстру; 2. отримання витягу.

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Внесення відомостей про адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) дитини (до 18 років) на території, включеній до Переліку територій

1) під час оформлення паспорта громадянина України та/або паспорта громадянина України для виїзду за кордон;	- територіальний орган/ підрозділ ДМС - ЦНАП - ДП «Документ»	- документ, що посвідчує особу законного представника та підтверджує її повноваження; - один з документів, який підтверджує відомості про: - право на проживання в житлі;	1. внесення відомостей до Відомчої інформаційної системи ДМС;
2) за заявою законного представника (якщо інформація про дитину міститься в Єдиному державному демографічному реєстрі).	територіальний орган/ підрозділ ДМС	- інформацію з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про таке житло; - адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) законних представників чи одного з них.	2. отримання витягу.
1) під час декларування/реєстрації місця проживання; 2) за заявою законного представника, якщо інформація про дитину міститься в реєстрі такої територіальної громади	- орган реєстрації - ЦНАП	На період тимчасової окупації адресою задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) дитини вважається адреса її законних представників чи одного з них, з яким проживає дитина.	1. внесення відомостей до Реєстру територіальної громади; 2. отримання витягу.

Послуги з внесення відомостей про адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання надаватимуться **безоплатно**.

Для внесення відомостей може використовуватися інформація з:

- 1) Державного реєстру виборців;
- 2) Відомчої інформаційної системи ДМС;
- 3) Єдиного державного демографічного реєстру;
- 4) Державного реєстру актів цивільного стану громадян;
- 5) Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

Особи адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) яких знаходиться на територіях, включених до переліку можуть задекларувати/зареєструвати місце свого проживання **без зняття з реєстрації місця свого попереднього проживання**.

Важливо! Датою внесення інформації про адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування) дитини є дата, зазначена в заяві, але не раніше дати актового запису про народження дитини, і дати реєстрації місця проживання законних представників чи одного з них.

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Для написання цього розділу було проведено аналіз та використано визначення, зазначені в таких нормативно-правових актах:

- Конституція України;
- Кодекс законів про працю України;
- Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»;
- Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;
- Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»;
- Закон України «Про зайнятість населення»;
- Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2023 р. № 820 «Про затвердження Порядку внесення відомостей про адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування), що знаходиться на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, а також на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, та внесення змін до порядків, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2022 р. № 265»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2022 р. № 265 «Деякі питання декларування і реєстрації місця проживання та ведення реєстрів територіальних громад»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 року № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпустку лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 2023 р. № 446 «Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 2022 р. № 334 «Деякі питання реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, нарахування та виплати допомоги по безробіттю на період дії воєнного стану»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 735 «Про особливості реалізації державної політики у сферах зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час воєнного стану та після його припинення або скасування»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 207 «Про затвердження Порядку видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності деяких категорій громадян на ринку праці»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 331 «Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2015 р. № 696 «Про затвердження Порядку здійснення заходів сприяння зайнятості, повернення коштів, спрямованих на фінансування таких заходів, у разі порушення гарантій зайнятості для внутрішньо переміщених осіб»;
- Наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2023 року № 309 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією»;

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2022 року № 496 «Деякі питання надання первинної медичної допомоги в умовах воєнного стану»
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503 «Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу»;
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 504 «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги»;
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21 серпня 2023 року № 1495 «Про затвердження Переліків лікарських засобів і медичних виробів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, станом на 10 серпня 2023 року»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрядження та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2023 № 1022 «Про забезпечення навчання учнів, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації і здобувають освіту в закладах освіти країни перебування та України»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266»;
- Наказ Міністерства економіки України від 11.04.2023 № 2040 «Про затвердження Переліку професій, спеціальностей, для навчання за якими може бути виданий ваучер»;
- Наказ Міністерства економіки України від 06.07.2022 № 1969 «Про затвердження Порядку проведення оцінювання заяв, критеріїв оцінювання та необхідної кількості балів (оцінки) для прийняття Державним центром зайнятості рішень про надання мікрогрантів/грантів на створення або розвиток власного бізнесу, форми бізнес-плану, форми договору про надання мікрогранту, форми договору про надання гранту, а також кінцевих строків подання заяв на отримання мікрогрантів/грантів»;
- Постанова Правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття від 14.09.2023 № 60 Про мінімальний розмір допомоги по безробіттю.